

עַד דְּאָמְרָה עַד שֶׁהִשְׁכִּינָה אִמְרָה (ירמיה ט) מִי יִתְּנֵנִי בַּמִּדְבָּר מְלוֹן
 אֲוֹרְחִים וְגו' דְּהֵיִינוּ שֶׁהִשְׁכִּינָה אִמְרָה כֹּאשֶׁר הִיא גִלְתָּה לַמִּדְבָּר מִי יִתְּנֵנִי שֶׁאֵינִי
 בַּמְקוֹם שֶׁל מְלוֹן לַעֲבוּרֵי אִוְרַח אֲוֹף הָכָא בְּקִדְמֵי תָא מִבֵּי כְּנִישְׁתָּא
 לְבֵי כְּנִישְׁתָּא, לְבִתְרָ לְבֵי רְחוּב, לְבִתְרָ בַּמִּדְבָּר מְלוֹן
 אֲוֹרְחִים וְכך גַּם כֵּן בְּתַחֲלִילָה מוּצְאִים אֶת הַסֵּפֶר תּוֹרָה מִבֵּית כְּנֶסֶת לְבֵית כְּנֶסֶת וְאִח"כ
 מוּצְאִים אֶת הַסֵּפֶר תּוֹרָה לְרְחוּב וְאִח"כ מוּצְאִים אוֹתוֹ סְמוּךְ לְבֵית הַקְּבֻרוֹת שֶׁהוּא בַּחֲנִינָת
 מִדְּבַר וּמְקִימִים אֶת מִש"כ בַּמִּדְבָּר מְלוֹן אֲוֹרְחִים. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּנֵי
 בָּבֶל מִסְתַּפּוּ וְלֹא קָא עֲבְרֵי אֲפִילוּ מִבֵּי כְּנִישְׁתָּא לְבֵי
 כְּנִישְׁתָּא, כָּל שְׂפָן הָאֵי וְאוֹמֵר רַבִּי יְהוּדָה שְׁבִנִי בְּבֶל פּוֹחָדִים מִזֶּה וְהֵם אֵינִם
 מַעֲבִירִים אֶת הַסֵּפֶר תּוֹרָה אֲפִילוּ מִבֵּית כְּנֶסֶת אֶחָד לְבֵית כְּנֶסֶת אַחֵר וְכ"ש שֶׁלֹּא הָיוּ מוּצְאִים
 אוֹתוֹ סְמוּךְ לְבֵית הַקְּבֻרוֹת כִּי הָיוּ מִפְּחָדִים מִפְּנֵי צַעַר הַתּוֹרָה וְגִלְוֹתָהּ וְכֵן מִפְּנֵי שֶׁהֵם אֵינִם
 בְּקִיָּאִים בַּחֲסֻרוֹת וִיתְרוֹת וְהָיוּ יְכוּלִים לְגַרוּם לְנֹזֵק כְּדַלְעִיל (רמ"ק).

תְּנִינָא, אָמַר לְהוּ רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחֶבְרִיא, בְּיוֹמָאֵי לָא
 יִצְטָרְכוּן בְּנֵי עֲלָמָא לְהָאֵי לַמְדֵנוּ שֶׁאִמְרַר רִשְׁב"י לְחֶבְרִים
 שְׁבִימֵי לֹא יִצְטָרֵךְ הָעוֹלָם לְטַלְטֵל סֵפֶר תּוֹרָה כִּי רִשְׁב"י הִיָּה מִמַּתֵּק אֶת הַדֵּינִים. אָמַר
 לִיָּה רַבִּי יוֹסִי, צְדִיקָיָא מְגִינִין עַל עֲלָמָא בְּחֵי הוֹן,
 וּבְמִיתְתָּהוֹן יוֹתֵר מְחֵי הוֹן וְאִמְרַר לוֹ רַבִּי יוֹסִי שֶׁהַצְדִּיקִים מְגִינִים עַל הָעוֹלָם
 בַּחֵייהֶם וְלֹאֲחֵר מִיתְתֵּם הֵם מְגִינִים יוֹתֵר מִבַּחֵייהֶם [קנט]. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב וְזֶהוּ

אִוְרַח הַרְשָׁב"י

[קנט] כְּדֹאִיתָא בְּחוּלִין דְּף ז עֲמוּד ב' דְּאִמְרַר ר' חַמָּא בַר חֲנִינָא: גְדוּלִים צְדִיקִים בְּמִיתְתָּן יוֹתֵר

הַלִּימוּד הַיּוֹמִי

נִיתֵן לַחֲקִידֵי עֲבוּר הַנְּצֻחוֹת אוֹ לְרִפּוּאָה / הַצְּלָחָה טל' 02-6249000

מש"כ, (ישעיה לז) וַנִּגְזַרְתִּי עַל הָעִיר הַזֹּאת לְהוֹשִׁיעָהּ לְמַעַנִּי וּלְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי וּפְסוּק זֶה נֹאמֵר לְאַחַר מִיתַת דָּוִד כִּי אִזּו הִיטָה זְכוּתוֹ יוֹתֵר גְּדוּלָה לְהַצִּילֵם, וְאִילוּ בְּחִיּוֹהֵי לֹא כָּתִיב וּדְבַר זֶה לֹא נֹאמֵר בְּחִיּוֹ שְׁזָכוּתוֹ תַעֲמוּד לְהַצִּיל אֶת יְרוּשָׁלַיִם. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה מַאי שְׁנָא הָכָא דְכָתִיב לְמַעַנִּי וּלְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי, דְּשָׁקִיל הָאִי לְגַבֵּי הָאִי שֶׁאֵל רַבִּי יְהוּדָה לְמָה יֵשׁ שִׁינוּי כִּאֵן שְׁכָתוּב לְמַעַנִּי וּלְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי וְכִי הִיָּה שְׁקוּל כְּבוֹד שָׁמַיִם כְּכְבוֹד דָּוִד שֶׁהַכְּתוּב הַשְׁווֹה אֶת כְּבוֹדֵם. אֵלָּא, בְּגִין דְּדָוִד זָכָה לְאַתְקַשְׁרָא בְּרַתֵּיכָא קַדִּישָׁא דְאַבְהָתָא, וּבְגִין כֶּךָ כְּלָא חָד, בְּרִיךְ הוּא לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא אֵלָּא מִשּׁוּם שְׁדוּד זָכָה לְהַתְקַשֵּׁר בְּמַרְכָּבָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל הָאֲבוֹת שֶׁהֵם בְּסוּד חֲגִ"ת וְנַעֲשֶׂה הַרְגַל הַרְבִּיעִית בְּמַרְכָּבָה שֶׁהִיא הַמְּלָכוֹת וּלְכַן הַקְּב"ה שֶׁהוּא ז"א וְדוּד שֶׁהוּא הַמְּלָכוֹת הֵם בְּחִינָה אַחַת וְהֵם נַעֲשִׂים מַרְכָּבָה לְבִינָה, וּבְרוּךְ ה' לְעוֹלָם וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים (מק"מ).

כְּמַעֲשֵׂה אֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִשְׁבְּתֶם בָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ, (ויקרא יח) רַבִּי יִצְחָק פָּתַח לְבַאֵר אֶת הַפְּסוּק וְהַקְּדִים לְבַאֵר אֶת מִשְׁכַּב, (תהלים קב) לְסַפֵּר בְּצִיּוֹן שֵׁם יְהוָה וְתַהַלְתּוּ בִּירוּשָׁלַיִם. תַּמָּן תִּנְיָנוּ, שְׁמָא קַדִּישָׁא סְתִים וְגַלְיָא וְאִמֵּר רַבִּי יִצְחָק שְׁלַמְדָנוּ שֵׁם, שְׁבַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ יֵשׁ בּוֹ מְכוּסָה וְגַלּוּי דֵּהֵינּוּ שֶׁהֵשֵׁם הוּי"ה מְכוּסָה וְהֵשֵׁם אֲדָנִי מְגוּלָה (רמ"ק).

אור הרשב"י

מבחינה, שנאמר: ויהי הם קוברים איש והנה ראו את הגדוד וישליכו את האיש בקבר ויקם על רגליו.

הלימוד היומי

וְאוֹרֵייתָא דְהִיא שְׁמָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, סְתִים וְגִלְיָא
 והתורה שהיא השם הקדוש והעליון של הקב"ה גם היא מכוסה ומגולת כשמו של הקב"ה
 דהיינו שיש בה פשט וסוד. וְכֹל קָרָא דְבְּאוֹרֵייתָא, וְכֹל פַּרְשֵׁתָא
 דְּאוֹרֵייתָא, סְתִים וְגִלְיָא וְכֹל פְּסוּק בְּתוֹרָה וְכֹל פְּרָשָׁה בְּתוֹרָה יֵשׁ בְּהֵם סְתוּם
 ומגולה כי בכל פרט ופרט יש בו נגלה ונסתר.

דְּתַנְיָא אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִחֲצִיפוּתָא דְּצַדִּיקָתָא חֲדָא,
 נִפְקֵן בְּמָה טְבָאן לְעֵלְמָא שְׁלַמְדְּנוּ שְׁאמַר רַבִּי יְהוּדָה
 שמהחוצפה והעזות של צדקת אחת יצאו כמה טובות לעולם שעי"ז יצאו שלשלת מלכות
 בית דוד ומלך המשיח. וְיִמָּאן הִיא. תָּמַר וּמִי הִיא אוֹתָהּ צַדִּיקָתָא, וְאוֹמַר רַבִּי יִצְחָק
 שְׁהִיא תִּמְרָא. דְּכִתְיִב, (בְּרַאשִׁית ל"ח) וַתֵּשֶׁב בְּפֶתַח עֵינַיִם. אָמַר
 רַבִּי אַבְבָּא, פַּרְשֵׁתָא דָּא מוֹכַח, דְּאוֹרֵייתָא סְתִים וְגִלְיָא
 ואומר רבי אבא שהפרשה הזאת מוכיחה ומלמדת שיש בתורה נגלה ונסתר. וְהָא
 אֶסְתַּפְּלְנָא בְּאוֹרֵייתָא כְּלָא, וְלֹא אֲשַׁכְּחָנָא אַתָּר דְּאִקְרִי
 פֶּתַח עֵינַיִם [קס], אֶלְא כְּלָא סְתִים, וְרָזָא דְּרִזִּין הוּא וְהִרִי
 הסתכלתי בכל התורה כולה ולא מצאתי מקום שנקרא פתח עינים ולכן אלא ודאי הכל סתום
 והוא בסוד הסודות.

אור הרשב"י

שכל העינים תלויות בו ואמרה יהי רצון
 מלפניך ה' אלהי שלא אצא מן הבית הזה
 ריקנית, ד"א בפתח עינים מלמד שפתחה לו
 את העין אמרה לו שהורה אני ופנויה אני.

[קס] ואיתא בבראשית רבה על מש"כ ותשב
 בפתח עינים, א"ר אמי חורנו על כל המקרא
 ולא מצאנו מקום ששמו פתח עינים ומה הוא
 בפתח עינים אלא מלמד שתלתה עיניה בפתח

הלימוד היומי

וְתִנָּא, מַאי חֲמַאת צְדָקָת זִו לְעוֹבְדָא דָּא ולמדנו מה ראתה צדקת זו לעשות את המעשה הזה. **אַלָּא יְדַעַת בְּבֵיתָא דְחַמְוֵהִי אֶרְחוּי דְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, הֵיךְ מְדַבֵּר הָאִי עֲלָמָא עִם בְּנֵי נָשָׂא** אלא היא ידעה מבית חמיה את דרכי הקב"ה איך הוא מנהיג את העולם הזה עם בני האדם, דהיינו שהיא ידעה את סוד הגלגול וידעה את ענין ער ועונן שמתו בלא בנים ותיקונם הוא בסוד יבום שהם נולדים אח"כ מאותו זיווג היבום. **וּבְגִין דְּהִיא יְדַעַת, קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אוֹקִים מְלָה עַל יְדָהָא** ומשום שהיא ידעה שהקב"ה העמיד את דבר זה על ידיה אז לכן היא ידעה שתיקונם הוא ע"י יהודה ועל ידיה (מק"מ). **וְאִזְלָא הָא פְּמָה דְתִנְיִנָן** ודבר זה הולך כמו שלמדנו, **אִזְדְּמַנַּת הוֹת בַּת שֶׁבַע מִשְׁשַׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית לְמַהוּי אִמִּיהָ דְשִׁלְמָא מְלָכָא** שהיתה מזומנת בת שבע אשת דוד עוד מששת ימי בראשית בכדי להיות אמו של המלך שלמה כי בת שבע היא היתה בסוד המלכות. **אוּף הָכָא אִזְדְּמַנַּת הוֹת תָּמַר לְדָא, מִיּוֹמָא דְאִתְבְּרִי עֲלָמָא** וכן כאן היתה מזומנת תמר לתיקון דבר זה עוד מהיום שנברא העולם.

וְתִשָּׁב בְּפִתַח עֵינִים, מֵאֵן פִּתַּח עֵינִים ולכן מש"כ ותשב בפתח עינים צריך לדעת מי הוא המקום הנקרא פתח עינים **בְּמָה דְאִתְ אָמַר** ואומר שהוא המלכות והוא כמו שנאמר באברהם, (בראשית יח) **וְהוּא יוֹשֵׁב פִּתַּח הָאֵהָל** דהיינו שאברהם החתום בחסד היה יושב ושורה על המלכות הנקראת